

**1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන**

**1.1 තත්වවාගණනය කළ මතය**

උපරිමාධිකරණ සංකීර්ණ කළමනාකරණ මණ්ඩලයේ 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ආදායම් හා වියදම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමග සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නාවූ මතය වේ.

**1.2 තත්වවාගණනය කළ මතය සඳහා පදනම**

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්වවාගණනය කරනු ලැබේ. ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතියට තේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්වවාගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

**1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්**

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, මණ්ඩලය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය මණ්ඩලය ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා මණ්ඩලයේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

මණ්ඩලයේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, මණ්ඩලයේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

**1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)**

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මකභාවයමෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙසමා විසින් විගණනයේ දී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියාකරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරනලදවිගණනමතයටපදනමක්සපයාගැනීමේදීවංචාහෝවැරදිහේතුවෙන්මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවියහැකිප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ඇතිවීමේඅවදානම්හඳුනාගැනීමහාතක්සේරු කිරීමසඳහාඅවස්ථාවෝචිතවඋචිතවිගණනපරිපාටිසැලසුම්කර ක්‍රියාත්මකකරනලදී. වරදවාදැක්වීමහේතුවෙන්සිදුවනප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන්සිදුවනබලපෑමටවඩාවංචාවකින්සිදුවන්නාවූබලපෑමප්‍රබලවන්නේඒවාදුස්සන්ධාන යෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විතමහභැරීමෙන්, වරදවාදැක්වීමෙන්හෝඅභ්‍යන්තරපාලනයන්මහභැරීමෙන්වැනි හේතු නිසාවනබැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේසඵලදායීත්වයපිළිබඳවමතයක්ප්‍රකාශ කිරීමේඅදහසින්නොවුවද , අවස්ථාවෝචිතවඋචිතවිගණනපරිපාටිසැලසුම්කිරීමපිණිසඅභ්‍යන්තරපාලනයපිළිබඳවඅවබෝධයක්ලබාගන්නාලදී.
- භාවිතාකරනලදගිණුම්කරණප්‍රතිපත්තිවලඋචිතභාවය, ගිණුම්කරණඇස්තමේන්තුවලසාධාරණත්වයසහකළමනාකරණයවිසින්කරනලදසම්බන්ධිතහෙළි දරවී කිරීම්අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් මණ්ඩලයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව් කිරීම්වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව් කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලව්‍යුහයහාඅන්තර්ගතයසඳහාපාදකවූගනුදෙනුහාසිද්ධීන් උචිතභාසාධාරණවඇතුළත්වීඇතිබවසහහෙළිදරව්කිරීම ඇතුළත්මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලසමස්තඉදිරිපත්කිරීමඅගයනලදී. හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.
- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ මණ්ඩලයේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි

විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;

- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ මණ්ඩලයේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, මණ්ඩලය ක්‍රියාකර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

**1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ**

**1.5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය**

ගනුදෙනු කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරී බලය සහිතව ක්‍රියාත්මක කිරීම, අදාළ වන වාර්තාකරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අවශ්‍ය වන පරිදි ගනුදෙනු සටහන් කිරීම සහ වත්කම් සඳහා ගිණුම් කටයුතුභාවය පවත්වාගෙන යාම, කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරී බලය සහිතව පමණක් වත්කම්වලට ප්‍රවේශ වීම, සටහන් කරන ලද වත්කම් සඳහා වූ ගිණුම්කටයුතුභාවය පවත්වා වත්කම් සමඟ සාධාරණ කාල වකවානුවලදී සැසඳීම සහ වෙනස්කම් ඇතොත් ඒවා සම්බන්ධයෙන් නිසි පියවර ගැනීම ආදිය සඳහා සාධාරණ තහවුරුවක් ලබා ගැනීමට ප්‍රමාණවත් "මනාලෙස සැලසුම් කරන ලද" අභ්‍යන්තර ගිණුම්කරණ පාලන පද්ධතියක් ආයතනය විසින් පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය වේ.

**1.5.2 ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම**

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම නිර්දේශය නොවීම

(අ) මණ්ඩලය විසින් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සකස් කිරීමේදී ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 01 හි සඳහන් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශන ආකෘතිය භාවිතා කර නොතිබුණි.	ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති (SLPSAS) අංක 01 හි සඳහන් ආකෘතිය අනුව 2023 වර්ෂයේ සිට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය පිළියෙල කරන බව දන්වා තිබුණි.	ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කළ යුතු ය.
--	--	--

(ආ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 07 හි 65 ඡේදය ප්‍රකාරව වත්කමක අවශේෂ වටිනාකම සහ ප්‍රයෝජනවත් ජීවිත කාලය අඩු කරමින් සෑම වාර්ෂික වාර්තාකරණ කාල පරිච්ඡේදයක් අවසන් වන දිනයේ දී සමාලෝචනය කළ යුතු වුවත් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට ක්ෂය වී අවසන් නමුත් තවදුරටත් භාවිතයට ගනු ලබන රු.6,603,245 ක් වටිනා විදුලි සෝපානය සහ රු.851,711 ක් වටිනා ගිලන් රථයක් සමාලෝචනය කර නොතිබුණි. ඒ අනුව ඇස්තමේන්තු ගත දෝෂය ශ්‍රී ලංකා	ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 07 ට අනුව 2020 වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය වී අවසන් රු.6,603,245 ක් වටිනා 2008 වර්ෂයට පෙර මිලදී ගෙන ඇති විදුලි සෝපාන වැඩිදියුණු කිරීම් ස්ථාවර වත්කම නැවත තක්සේරු කිරීමට වත්කම් තක්සේරු කිරීමේ කමිටුව වෙත භාරදී ඇත. එම වත්කමේ ප්‍රත්‍යාගණන වටිනාකම 2023 වර්ෂයේදී මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ගැලපීම් කටයුතු සිදු කරන බවද, 1990 වර්ෂයේදී මිලදී ගන්නා ලද රු.851,711 ක් වටිනා අංක 39-0592 දරන ගිලන් රථය තක්සේරු කර	ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු ය.
---	--	---

රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 03 අනුව ප්‍රතිශෝධනය කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි. තවද මෙම ප්‍රමිතියෙහි 49 ඡේදය ප්‍රකාරව අදාළ වත්කම් පන්තියම ප්‍රත්‍යාගණනය කළයුතු වුවත් මෝටර් වාහන තුළ ඇතුළත් ඉහත ගිලන් රථය ප්‍රත්‍යාගණනය කර නොතිබුණි. තව ද ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 02 හි 25 ඡේදය සහ 55 වන ඡේදයන්ට පටහැනිවමෝටර් රථ ප්‍රත්‍යාගණන අතිරික්තය වන රු. 12,500,000 ක් මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් යටතේ ගිණුම්ගත කිරීම හේතුවෙන් එම වටිනාකමින් ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් අඩු වී තිබුණු අතර ප්‍රත්‍යාගණන අතිරික්තයට සමාන ප්‍රමාණයක් මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් යටතේ වර්ෂයේ උපතාවයට ගැලපීම හේතුවෙන් එම වටිනාකමින් මෙහෙයුම් තුළින් උත්පාදනය වූ මුදල් ප්‍රවාහය වැඩි වී තිබුණි.

දෙන ලෙස 2021 ජූලි 19, 2021 සැප්තැම්බර් 17 දිනැති ලිපි මගින් තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවට ඉල්ලීම් ඉදිරිපත් කර ඇත. ඊට අදාළව තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවෙන් 2022 දෙසැම්බර් 29 ඉල්ලා ඇති තොරතුරු 2022 ජනවාරි 27 දින යවා ඇත. නමුත් තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවෙන් කටයුතු ඉටු වී නොමැති බැවින් අදාළ ගිලන් රථය තක්සේරු කර දෙන ලෙස ඉල්ලීමක් නැවත 2023 මාර්තු 15 දිනැතිව එම දෙපාර්තමේන්තුවට යවන ලද පසු මේ වන විට එම තක්සේරු කටයුතු සිදුවෙමින් පවතින බැවින් 2023 වර්ෂයේදී මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ගැලපීම් කටයුතු සිදු කරන බවද දන්වා තිබුණි.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 02 හි 25 සහ 55 ඡේදයන්ට පටහැනිවීම් හා මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්වලට පටහැනිවීම් නිරීක්ෂණය විය. ඒ අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ රු. 119,200,000 ක මෝටර් රථ සහ ගොඩනැගිලි ක්ෂය ප්‍රත්‍යාගණන සංචිත ලෙස ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් යටතේ මුදල් ගලායෑම් ලෙස හඳුනා ගැනීම හේතුවෙන් එම වටිනාකමින් ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් අඩු වී තිබුණි. තවද සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආදායම් ප්‍රකාශනය තුළ විලම්භිත අයහාරය ලෙස රු. 132,560,770 ක් හඳුනාගෙන තිබූ නමුත් මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් යටතේ රු. 13,360,770 ක් ලෙස උපතාවයට ගැලපීම් හේතුවෙන් රු. 119,200,000 කින් මෙහෙයුම් තුළින් උත්පාදනය වූ මුදල් ප්‍රවාහය වැඩි වී තිබුණි.

ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 02 ප්‍රකාරව මුදල් නොවන ගනුදෙනු, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් යටතේ හඳුනා නොගැනීමටත් මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් යටතේ හඳුනාගෙන ඇති අඩුපාඩු නිසි ලෙස ගැලපීම් කිරීමටත් 2023 වර්ෂයේ සිට කටයුතු කරන බවත් ඉදිරියේදී මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය සෘජු ආකෘතිය අනුව ඉදිරිපත් කිරීම මගින් ඉහත අඩුපාඩු මහභරවා ගැනීමට අදහස් කරන බවද දන්වා තිබුණි.

ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කළ යුතුය.

- (ඇ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 11 හි 44 වන ඡේදය ප්‍රකාරව රජය විසින් සිදු කරනු ලබන ප්‍රදානයන් වත්කම් සහ අයහාර ලෙස හඳුනාගත යුතු වුව ද රු.13,600,000 ක ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන ලැබීම් මෙම ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිය ප්‍රකාරව හඳුනා ගෙන නොතිබුණි.
- 2022 වර්ෂය තුළ මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් උපරිමාධිකරණ සංකීර්ණය වෙත ලැබුණු රු.13,600,000 ක ප්‍රාග්ධන ලැබීම්, රජයේ ප්‍රාග්ධන ලැබීම් (Government Capital) ලෙස හඳුනාගෙන හිමිකම් (Equity) යටතේ ගිණුම් ගත කර ඇති බවත් ඉදිරියට SLPSAS 11 හි ඡේද 44ට අනුකූලව ප්‍රාග්ධන ලැබීම් ගිණුම්වල හඳුනාගැනීමට කටයුතු කරන බවද දන්වා තිබුණි.
- ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 03 හි 47 වන ඡේදය ප්‍රකාරව පෙර වර්ෂ වලදී සිදු වූ වැරදි අතීතානුයෝගීව ගැලපීමෙන් පසු සමාලෝචිත වර්ෂය සමඟ ඉදිරිපත් කරන සංසන්දනාත්මක තොරතුරුවල නිවැරදි කළ යුතු නමුත්, මණ්ඩලය විසින් එසේ සිදු නොකර රු.522,420 ක් පෙර වර්ෂයේ වැරදි සමාලෝචිත වර්ෂයේ හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනයෙහි සමුච්චිත ආදායම් හා වියදම් ගිණුමට ගලපා තිබුණු අතර ඒ සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමිති අංක 03 හි 54 වන ඡේදය ප්‍රකාරව හෙලිදරව් කිරීම් මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ඇතුළත් කර නොතිබුණි. තවද, 2021 හා 2022 වර්ෂවලට අදාළ රු.204,990 ක ඇස්තමේන්තු වෙනස්වීම් සහ රඳවාගත් මුදල් කපා හැරීම් පෙර වර්ෂයන්ගේ වැරදි ලෙස හඳුනාගෙන සමාලෝචිත වර්ෂයේ හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනයෙහි ගලපා තිබුණි.
- උපවිත පදනම මත ගිණුම් සකස් කිරීමේ දී, වර්ෂයට අදාළ ආදායම් හා වියදම්, ලැබීම් හා ගෙවීම් සිදු නොකළද වර්ෂයට අදාළ වන සේ ඇස්තමේන්තුගත වටිනාකමක් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල පෙන්වීම කරයි. (උදාහරණයක් ලෙස සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් මසට අදාළ විදුලි බිල්පත අප වෙත ලැබෙනුයේ එළඹෙන වර්ෂයේ ජනවාරි මාසයේ බැවින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කරන අවස්ථාවේදී ඇස්තමේන්තු වටිනාකමක් යොදා ගනී). එලෙස ඇස්තමේන්තුගත ප්‍රතිපාදනය හා සත්‍ය වටිනාකම අතර වෙනස පෙර වර්ෂයේ අදාළ ආදායම් ගිණුම් (Accumulated Income Grant) වල ගැලපීම සිදු කරනු ලබන බවත් ඉදිරි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල මෙම අතීතානුයෝගී ගැලපීම් සංසන්දනාත්මක තොරතුරුවල නිවැරදි කිරීමටත් ඒ සම්බන්ධයෙන් හෙලිදරව් කිරීමටත් කටයුතු කරන බවද දන්වා තිබුණි.
- ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 15 හි 14 වන ඡේදය ප්‍රකාරව අස්ථිත්වයන් එහි අයවැය ලේඛනයේ වටිනාකම් හා සත්‍ය වටිනාකම් අතර සැසඳීමක් හෝ වෙන් වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශනයක් ලෙස හෝ ප්‍රවර්තන කාල පරිච්ඡේදයේ ඉදිරිපත් කරනු ලබන මූල්‍ය
- ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 15 හි 14 වන ඡේදය ප්‍රකාරව 2023 වර්ෂයේ සිට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අයවැය හා සත්‍ය ශේෂ අතර සංසන්දනාත්මක ඉදිරිපත් කිරීමක් සිදු කරන බව දන්වා තිබුණි.
- ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 15 හි 14 වන ඡේදය ප්‍රකාරව අනුකූලව ඉදිරිපත් කරනු ලබන මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අයවැය ලේඛන තීරු ලෙස ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

ප්‍රකාශනවල අයවැය ලේඛන තීරු ලෙස ඉදිරිපත් කළ යුතු නමුත් මණ්ඩලය එසේ පිළියෙල කර නොතිබුණි.

- (උ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 01 හි 80 (ඇ) වන ඡේදය ප්‍රකාරව වාර්තාකරණ දිනෙන් මාස 12 ක් තුළ නිරවුල් කිරීමට නියමිත වගකීම් ජංගම වගකීම් ලෙස හඳුනා ගනු ලැබිය යුතු වුවද මණ්ඩලය විසින් පාරිතෝෂික වෙන්කිරීම්වලට අදාළ සමස්ත වටිනාකම වන රු.43,766,240 ක් ජංගම වගකීම් යටතේ හඳුනාගෙන තිබුණි. ඒ අනුව මණ්ඩලය පාරිතෝෂික වෙන් කිරීම් ජංගම සහ ජංගම නොවන වගකීම් ලෙස වෙන්කර හඳුනා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඌ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 07 හි 50 වන ඡේදය ප්‍රකාරව එකම ස්වභාවයේ සහ එකම භාවිතයෙන් යුත් දේපළ පිරිසිදු හා උපකරණ එකිනෙකට වෙනස් වූ පන්තීන් යටතේ වර්ගීකරණය කර දැක්විය යුතු වුව ද, එසේ සිදු කර නොතිබුණි. තවද රු.22,214,601 ක් වූ කාර්යාල උපකරණ වටිනාකම තුළ ඇතුළත් පරිගණක උපාංගවල වටිනාකම ගණනය කළ නොහැකි වූ අතර ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 20 හි 17 ඡේදය අනුව පරිගණක මෘදුකාංග අස්පෘෂ්‍ය වත්කම් ලෙස දැක්වීම වෙනුවට වටිනාකම රු.284,400 ක් වූ එම වත්කම් දේපළ පිරිසිදු හා උපකරණ යටතේ දක්වා තිබුණි.
- ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 01 හි 80 (ඇ) වන ඡේදය ප්‍රකාරව පාරිතෝෂික වෙන්කිරීම් ජංගම සහ ජංගම නොවන වගකීම් ලෙස වෙන්කර දැක්වීමට 2023 වර්ෂයේ සිට කටයුතු කරන බව දන්වා තිබුණි.
- ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 01 හි 80 (ඇ) වන ඡේදය ප්‍රකාරව ජංගම වගකීම් සහ ජංගම නොවන වගකීම් ප්‍රමාණය නිවැරදි ලෙස හඳුනාගත යුතු ය.
- උපරිමාධිකරණ සංකීර්ණ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 07 හි 50 වන ඡේදය ප්‍රකාරව වත්කම් වර්ගීකරණය සඳහා මේ වන විට ගිණුම් ප්‍රතිපත්තියක් පවතින අතර කාර්යාල ගෘහ භාණ්ඩ සවිකිරීම්, කාර්යාල උපකරණ හා සවිකෘත හා සවිකිරීම යන වත්කම් කාණ්ඩ 03 ම එක් වත්කම් කාණ්ඩයක් යටතේ 2023 වර්ෂයේ සිට හඳුනා ගන්නා බව දන්වා තිබුණි.

1.5.3 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයේ මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් යටතේ වන කාරක ප්‍රාග්ධන වෙනස්වීම් හි සමාලෝචිත වර්ෂයේ වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ හි වෙනස්වීම රු.4,312,326 ක මුදල් ගලා ඒමක් වුවද, එය රු.3,173,346ක් ලෙස හඳුනා ගැනීම හේතුවෙන් මෙහෙයුම් තුළින් උත්පාදනය වූ මුදල් ප්‍රවාහය අඩු වී තිබුණි.</p>	<p>ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 02 ප්‍රකාරව මුදල් නොවන ගණුදෙනු, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයේ ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් යටතේ හඳුනා නොගැනීමටත් මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් යටතේ හඳුනාගෙන ඇති අඩුපාඩු නිසි ලෙස ගැලපීම් කිරීමටත් 2023 වර්ෂයේ සිට කටයුතු කරන බව දන්වා තිබුණි.</p>	<p>මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයේ මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් යටතේ කාරක ප්‍රාග්ධන වෙනස්වීම් නිවැරදි ලෙස දැක්විය යුතු ය.</p>
<p>(ආ) 2010 වර්ෂයේ ප්‍රත්‍යාගණනය කරන ලද ගොඩනැගිලිවල වාර්ෂික ක්ෂය වටිනාකම වන රු.116,075,000 ක් 2021 වර්ෂය තුළ ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතයෙන් ඉවත් කිරීමට කටයුතු කිරීම හේතුවෙන් ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතයේ ආරම්භක ශේෂය එම වටිනාකමින් උන්නතක් සේ රු වී තිබුණි.</p>	<p>2010 වර්ෂයේ දී ප්‍රත්‍යාගණනය කරන ලද ගොඩනැගිලි වල වාර්ෂික ක්ෂය වටිනාකම වන රු.116,075,000 ක වියදම ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතයෙන් ඉවත් කර සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ විලම්භිත ආදායමක් ලෙස (Differed Revenue) හඳුනාගෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ගලපා ඇත. මීට පෙර වර්ෂ වලදී ද එලෙසම ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතයෙන් එම වර්ෂයට අදාළ ක්ෂය වටිනාකම විලම්භිත ආදායමට ගලපා ඇති බව තවදුරටත් දන්වා තිබුණි.</p>	<p>ප්‍රත්‍යාගණනය කරන ලද වත්කම්වල අදාළ වාර්ෂික ක්ෂය ප්‍රමාණය සමාලෝචිත වර්ෂයේ වියදමක් ලෙස හඳුනාගත යුතු ය.</p>
<p>(ඇ) ගොඩනැගිලි පුනරුත්ථාපනය වෙනුවෙන් වැය කළ රු.6,232,227 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ස්ථාවර වත්කම් එකතු කිරීම් ලෙස හඳුනාගැනීම හේතුවෙන් වත්කම් එම වටිනාකමින් අධි තක්සේරු වී තිබුණු අතර ඒ සම්බන්ධයෙන් රු.311,611 ක් ක්ෂය ලෙස හඳුනා ගෙන තිබුණි. ඒ හේතුවෙන් වර්ෂයේ උන්නතාවය රු.5,920,616 කින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.</p>	<p>උපරිමාධිකරණ සංකීර්ණයට අයත් ගොඩනැගිලි අලුත්වැඩියා පිරිවැය හේතුවෙන් ගොඩනැගිලිවල වටිනාකම වැඩි වී ඇත. (Value Added). එබැවින් එසේ සිදු කරන අලුත්වැඩියා කිරීම් වත්කමක් ලෙස හඳුනාගන්නා අතර එම වියදම් සිදු කරනුයේ භාණ්ඩාගාරයෙන් ලබාදෙන මූලධන වියදම්වලිනි. ඒ අනුව එම වර්ෂයේ දරණ ලද වියදම රු 6,232,227 ක් දේපළ පිරිසික උපකරණ යටතේ ගිණුම් ගත කල අතර ඒ සඳහා සියයට 5ක වාර්ෂික ක්ෂය ප්‍රමාණය රු.311,611 ක් වේ.</p>	<p>අයහාර වියදම් සමාලෝචිත වර්ෂයේ වියදමක් ලෙස ආදායම් හා වියදම් ගිණුම තුළ හඳුනාගත යුතු ය.</p>

(ඇ) අධිකරණ අමාත්‍යාංශයට අයත්ව තිබූ ඩබල් කැබ් රථයක් 2022 මාර්තු 14 දින සිට උපරිමාධිකරණ සංකීර්ණ කළමනාකරණ මණ්ඩලයේ මාර්ෂල් කාර්යාලය වෙත පවරා දී තිබුණු අතර එය 2022 අගෝස්තු 22 දින තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව විසින් රු.9,000,000 කට තක්සේරු කර තිබුණි. එම තක්සේරු වටිනාකම ආදායම් වියදම් ප්‍රකාශයේ ආදායමක් ලෙස ගිණුම් ගත කරනු වෙනුවට ප්‍රත්‍යාගණන සංචිත අරමුදල් ගිණුමට බැර කිරීම හේතුවෙන් ප්‍රත්‍යාගණන සංචිත අරමුදල එම වටිනාකමෙන් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.

අධිකරණ අමාත්‍යාංශයට අයත්ව තිබූ PH -0208 දරණ මෝටර් රථය අධිකරණ අමාත්‍යාංශයෙන් මාර්ෂල් තුමාගේ භාවිතය සඳහා ලබා දී තිබූ බැවින් එය 2022 මාර්තු 14 දින සිට උපරිමාධිකරණ සංකීර්ණ කළමනාකරණ මණ්ඩලයේ මාර්ෂල් කාර්යාලය වෙත හිමිකම පවරා දී ඇත. එම වත්කමේ පිරිවැය, මිලදී ගත් කාල සීමාව ආදී තොරතුරු උ.සං.ක.ම සතු නොවන බැවින් ප්‍රාග්ධන ප්‍රදානයක් ලෙස හඳුනා ගැනීමත් එහි පිරිවැය ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයේ ඇතුළත් කිරීමත් අපහසු වූ අතර එහි තක්සේරු වටිනාකම ගිණුම්වල ඇතුළත් කර ඇති බව දන්වා තිබුණි.

ප්‍රදානයක් ලෙස ලද කැබ් රථයෙහි තක්සේරු වටිනාකම ආදායම් වියදම් ප්‍රකාශයේ හඳුනා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතු ය.

(ඉ)සමාලෝචිත වර්ෂයේ රු.132,560,770 ක ක්ෂයවීම් විලම්භිත අයහාරය ලෙස ආදායම් වියදම් ගිණුමට බැර කර තිබූ නමුත් එය හිමිකම් වෙනස් වීමේ ප්‍රකාශයේ සමුච්චිත ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන යටතේ ගිණුම්ගත කරනු වෙනුවට රු.13,360,770 ක් පමණක් සමුච්චිත ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන යටතේ ගිණුම්ගත කර තිබුණි. තවද රු.119,200,000 ක් ප්‍රත්‍යාගණන සංචිත යටතේ ගිණුම්ගත කිරීම හේතුවෙන් ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතය රු.119,200,000 කින් අඩුවෙන් සහ සමුච්චිත ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන ශේෂය රු.119,200,000 කින් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.

සමාලෝචිත වර්ෂයේ රු.132,560,770 විලම්භිත අයහාර ලෙස හඳුනාගෙන පහත පරිදි ගැලපීම් සිදුකර ඇති බව දැනුම් දෙමි. මීට පෙර වර්ෂවලදී ද විලම්භිත අයහාරය මෙලෙසම හඳුනාගෙන ගිණුම්ගත කිරීම් සිදුකල බවද දන්වා තිබුණි. (2022/JE/095) ප්‍රත්‍යාගණන සංචිත අරමුදල (ගොඩනැගිලි හා මෝටර් රථ) හර රු.119,200,000 සමුච්චිත ප්‍රාග්ධන ප්‍රධාන ගිණුම හර රු.13,360,770 විලම්භිත ආදායම බැර රු.132,560,770

වාර්ෂික ක්ෂය වීම් සමුච්චිත ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන යටතේ නිවැරදිවගිණුම්ගත කළ යුතුය.



1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ලැබිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන දිනට පැවති එකතුව රු.2,634,213 ක ණයගැති ශේෂයන්ගෙන්, දින 30 ඉක්මවා ඇති ශේෂය රු.1,489,556ක් විය. එය මුළු ණයගැති ශේෂයෙන් සියයට 57 ක් වූ අතර මෙම ශේෂය තුළ ඇතුළත් වර්ෂ 03 ඉක්ම වූ රු.215,799 ක ණය ගැති ශේෂය අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.</p>	<p>ගිවිසුම්ගත වීම ප්‍රමාද වීම හේතුවෙන් හා අප ආයතනයේ ආරක්ෂක සේවාව ලබා ගන්නා රාජ්‍ය ආයතනවලට භාණ්ඩාගාරයෙන් මුදල් ලැබීම ප්‍රමාද වීම හේතුවෙන් ණයගැති ශේෂයන් අයවීමට කල් ගතවූ බව දන්වා සිටිමු. තවද රු.215,799 ක ශේෂය උ.සං.ක.ම හිටපු මූල්‍ය කළමණාකරු ගෙන් අයවීමට පවතින මුදලක් වන අතර මේ සම්බන්ධයෙන් නඩු කටයුත්තක් නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව විසින් කොළඹ දිසා අධිකරණයේ ගොනු කර ඇති බව දන්වා තිබුණි.</p>	<p>ණයගැති ශේෂ නොපමාව අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතු ය.</p>
<p>(ආ) මණ්ඩලයේ ආරක්ෂක හා ඉංජිනේරු අංශ සේවකයින් සඳහා බාහිර පාර්ශවයකින් කුලී පදනම මත ලබාගත් ගොඩනැගිල්ලක් සඳහා අදාළ කුලී ගිවිසුම 2022 අගෝස්තු 04 දින අවලංගු කර තිබුණු අතර ගිවිසුමට ඇතුල්වීමේ දී ගොඩනැගිලි හිමිකරු වෙත තැන්පත් කරන ලද මාස 03 ක කුලී තැන්පත් මුදල වන රු. 1,350,000 ක මුදල වාර්තාවේ දින වන විටත් අයකර ගෙන නොතිබුණි.</p>	<p>උපරිමාධිකරණ සංකීර්ණයේ ආරක්ෂක හා ඉංජිනේරු අංශ සේවකයින් සඳහා කුලී පදනම මත ලබාගත් ගොඩනැගිල්ල සඳහා අප විසින් එහි හිමිකරු වෙත ලබාදුන් ආපසු ගෙවන මාස 03ක තැන්පතු මුදල නොගෙවීම හේතුවෙන් නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ගොඩනැගිලි හිමිකරුට එරෙහිව එන්තරවාසියක් යවා දින 21ක කාලයක් එම මුදල ගෙවීමට ගොඩනැගිලි හිමිකරුට ලබා දී ඇති අතර නැතිනම් නීතිමය පියවර ගන්නා බවට වැඩිදුරටත් දන්වා තිබුණි.</p>	<p>තැන්පත් මුදල කඩිනමින් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතු ය.</p>

1.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ දැක්වීම	අදහස්	නිර්දේශය
(අ) 1982 අංක 43 දරන මුද්දර බදු පනතේ විධිවිධාන හා 2008 ජනවාරි 01 දිනැති අංක 1530/13 දරන අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රය	රු.25,000 ට වැඩි ගෙවීම් සඳහා රු.25 ක මුද්දර ගාස්තුවක් අයකළ යුතු වුවත්, අවස්ථා 03 කදී රු.222,200ක ගෙවීම් වෙනුවෙන් මුද්දර ගාස්තු අයකර නොතිබුණි.	මෙයින් අවස්ථා 03ක් සඳහා ගෙවීම් සිදුකර ඇත්තේ පෙර ගෙවීම් ලෙස වන අතර එහිදී පෙර ගෙවීම් ඉල්ලුම්කළ අංශය විසින් වවුචර් අත්සන් කර වෙක්පත් ලබාගෙන අදාළ සැපයුම්කරු වෙත භාරදී භාණ්ඩ හා සේවා මිලදී ගැනීම සිදු කර ඇත. වර්තමානයේදී, සියලුම රු.25,000ට වැඩි වවුචර්පත් සඳහා රු.25 ක මුද්දර මත අත්සන තබා හෝ අදාළ ගාස්තුව අඩුකරගනිමින් ගෙවීම් සිදු කෙරෙන බව දන්වා තිබුණි.	පනත	ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු ය.
(ආ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය	සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ සිදු වූ වාහන අනතුරු දෙකක් සම්බන්ධයෙන් මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කර නොතිබුණි.	අප ආයතනයේ GD 5068 හා CAE 2297 අංක දරන වාහන සම්බන්ධයෙන් සිදු වූ අනතුරු සම්බන්ධ පරීක්ෂණ කටයුතු හා අදාළ වාර්තා මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව නියමිත කාල පරිච්ඡේදවලට අනුකූලව සිදු කිරීමට නොහැකි වී ඇත. නමුත් එම වාහන අනතුරු සම්බන්ධ කටයුතු ලේකම්තුමිය, අධිකරණ අමාත්‍යාංශයේ අනුමැතිය ලබාගෙන මේ වන විට අවසන් කොට ඇත. ඒ අනුව ඉදිරියේදී වාහන අනතුරු සිදු වුවහොත් මුදල් රෙගුලාසිවලට අනුකූලව නියමිත කාලයන් තුළ අදාළ පරීක්ෂණ කටයුතු සිදු කරන බව දන්වා තිබුණි.	මුදල්	රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු ය.

(ii)880 ඇප ආඥා පනතට අප ආයතනයේ මේ දක්වා ඇප මුදල් රෙගුලාසි අනුව ඇප තැබිය ආඥා පනතට අනුව ඇප තැබීම සිදු ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු කර නොමැත. නමුත් ඉදිරියේදී යුතු ය. නිලධාරීන්ගෙන් සොයා බලා මේ පිළිබඳව අවශ්‍ය ඇප තැන්පත් ලබා කටයුතු සිදුකරන බව දන්වා ගැනීමට කටයුතු තිබුණි. කර නොතිබුණි.

**2. මූල්‍ය සමාලෝචනය**

**2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල**

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.1,480,748 ක ඌනතාවයක් වූ අතර ඊට ප්‍රතිරූප ඉකුත් වර්ෂයේ අතිරික්තය රු.6,720,314 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.8,201,062 ක පසුබෑමක් නිරීක්ෂණය විය. මෙයට නියමිත ප්‍රමිතියෙන් තොර භාණ්ඩ විකිණීමෙන් ලද ආදායම 2022 වර්ෂයේ දී රු.2,121,230 කින් අඩුවීම හා අලුත්වැඩියා හා නඩත්තු වියදම් රු.3,940,992 කින් ද, අනෙකුත් සේවා හා වියදම් රු.3,554,390 කින් ද, ඉහළ යාම හා සැපයුම් හා අවශ්‍යතා වියදම් රු.1,374,824 කින් පහළ යාමප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

**3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය**

**3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා**

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) මණ්ඩලය සතු ගිලන් රථයක් 2021 මැයි 13 දින එන්ජිම ක්‍රියාවිරහිත වීම නිසා භාවිතයට ගත නොහැකි තත්ත්වයට පත්ව තිබූ අතර වාර්තාවේ දිනයවන තෙක් අදාළ අලුත්වැඩියාව සිදු කර ආයතනයට ගෙන්වා ගෙන නොතිබුණි.	39-0592 දරන ගිලන් රථය අලුත්වැඩියා කර 2022 නොවැම්බර් 02 දින අප ආයතනය වෙත රැගෙන විත් තිබුණි. නමුත් පරිහරණයේදී Clutch පද්ධතියේ නැවත ඇති වූ දෝෂ තත්ත්වයක් මත මේ වන විට ප්‍රවාහන අමාත්‍යාංශය යටතේ පිහිටුවා ඇති ලක්දිව ඉංජිනියරින් (පුද්.) සමාගම වෙත අලුත්වැඩියාව සඳහා යොමු කර ඇති බව දන්වා තිබුණි.	රථය අලුත්වැඩියා සිදුකර අවසාන වූ වහාම ආයතනයට ගෙන්වා ගත යුතු ය.
(ආ)ලක්දිව ඉංජිනියරින් පුද්ගලික ආයතනය විසින් 2022 ජනවාරි 10 දින රු.690,091 ක ඇස්තමේන්තුවක් ඉදිරිපත් කර තිබූ අතර 2022 මාර්තු 03 දිනැති ලිපිය මඟින් ඒ සඳහා අධිකරණ අමාත්‍යාංශයේ අනුමැතිය ලබා දී තිබුණි. නමුත් 2022 ජූලි 04 දින ලක්දිව ඉංජිනියරින් ආයතනයට යවා ඇති ලිපිය අනුව එම අලුත්වැඩියාව රු.910,417 ක වටිනාකමකට ලබා දී තිබුණු අතර 2022 මැයි 05 දින අදාළ සේවා	මෙම විගණන විමසුමට 2022 නොවැම්බර් 08දිනැති SCCBM/IA/04/03/2022 දරන ලිපිය මගින් දීර්ඝ වශයෙන් පිලිතුරු ලබා දී ඇත. කෙසේ වුවද රු.220,326ක මිල ගණන් ඉහළ යාම සිදුවී ඇත්තේ කාල පමාවක් මත නොව 2022 වර්ෂයේ රටේ පැවැති ආර්ථික අර්බුදය හමුවේ වාහන අමතර කොටස්වල මිල අධිකව ඉහළ යාම නිසා බව අප විශ්වාස කරන බව දන්වා තිබුණි.	අලුත්වැඩියා කටයුතු කාලපමාවක් නොමැතිව සිදු කර අලාභ අවම කරගත යුතු ය.

ආයතනය විසින් රු.910,417 ක මිල ගණන් ඉදිරිපත් කර තිබූ බව සඳහන් වුවද එම මිල ගණන් සහිත ලිපිය විගණනයට ඉදිරිපත් කළ ලිපි ගොනුවේ ඇතුළත් නොවූ අතර එම රු.910,417 ක වටිනාකමට අධිකරණ අමාත්‍යාංශයේ අනුමැතිය ද ලබා ගෙන නොතිබුණි. කළමනාකරණ මණ්ඩලය විසින් මෙම අලුත්වැඩියා කටයුත්ත සිදු කිරීම ප්‍රමාද වීම නිසා මුළු වියදම ද රු.220,326 කින් ඉහළ ගොස් තිබුණි.

### 3.2 ප්‍රසම්පාදන කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 4.2.2 වගන්තිය ප්‍රකාරව එක් එක් ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවන් හි පියවරයන් දක්වමින් ප්‍රසම්පාදන කාල සටහනක් ප්‍රසම්පාදන අස්ථිත්වය විසින් පිළියෙල කළ යුතු වුවද සමාලෝචිත වර්ෂයේ සිදු කල රු.10,696,664 ක ප්‍රසම්පාදනයන් සඳහා ප්‍රසම්පාදන කාල සටහනක් පිළියෙල කර නොතිබුණි.	මේ වන විට එක් එක් ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියා සඳහා වෙන වෙනම ප්‍රසම්පාදන කාල සටහන් පිළියෙල කර ඊට අනුකූලව කටයුතු කරන බව දන්වා තිබුණි.	ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය ප්‍රකාරව ප්‍රසම්පාදන කාල සටහනක් පිළියෙල කිරීමට කටයුතු කළ යුතු ය.
(ආ)තුන්වන මහලේ පිහිටි නිකිඤ විවේකාගාරය සඳහා රූපවාහිනි දෙකක් මිලදී ගැනීමේ ප්‍රසම්පාදනයේ දී අවම මිල සහිත දම්රෝ පුද්ගලික සමාගම තෝරා ගෙන තිබූ නමුත් ඔවුන්ගේ වර්තමාන රූපවාහිනි මිල වැඩිවීම හේතුවෙන් නැවත මිල ගණන් කැඳවා තිබුණි. නමුත් ලංසු කාලය මැයි 09වන දින දක්වා වලංගු වන ඊළඟ අවම මිල වන අබාන්ස් පුද්ගලික සමාගම වෙතින් රු.172,798 ක මුදලකට රූපවාහිනි මිලදී ගැනීමට හැකියාව තිබියදී නැවත මිල ගණන් කැඳවා අබාන්ස් පුද්ගලික සමාගම වෙතින් එක් රූපවාහිනියක් රු.139,999 ක් බැගින් රු.279,998 ක මුදලකට	2022 අප්‍රේල් 04දින දම්රෝ ආයතනය වෙත ටෙන්ඩර්‍ය පිරිනමන ලදී.නමුත්, දම්රෝ ආයතනය වෙතින් අපගේ මිලදී ගැනුම් ඇණවුමට ප්‍රතිචාර වශයෙන් 2022 අප්‍රේල් 06 දින E-mail ලිපිය මගින් අදාළ TV යන්ත්‍රවල මිල ගණන් ඉහළ ගොස් ඇති බවත්,එවකට වත්මන් වටිනාකම රු.112,900 ක්බවත් දැනුම් දී තිබුණි.ඉන් අනතුරුව ,දෙවෙනි අවම මිල ගණන් (Second lowest) ඉදිරිපත් කර තිබූ අබාන්ස් ආයතනය වෙතින් ඔවුන් ඉදිරිපත් කර තිබූ මිල ගණන්වලට TV යන්ත්‍ර සැපයිය හැකි දැයි විමසූ අතර,අබාන්ස් ආයතනයෙන් 2022 අප්‍රේල්26 දින පිළිතුරු ඉදිරිපත් කරමින් ඔවුන්ගේ ද මිල ගණන් වැඩිකර ඇති බව දැනුම් දී ඇත. මේ පිළිබඳව 2022 මැයි 05දින පැවති	ලංසු වලංගු කාලය පිළිබඳ සැලකිල්ලට ගත යුතුය.

2022 ජූනි 24 දින මිලදී ගෙන තිබුණි. මේ හේතුවෙන් මණ්ඩලයට රු.107,200 ක අලාභයක් සිදු වී තිබුණි.

කළමනාකරණ මණ්ඩලය වෙතින් උපදෙස් පැතීමෙන් අනතුරුව කළමනාකරණ මණ්ඩලය විසින් ඉතා කෙටිකාල පරාසයක් තුළ නැවත මිල ගණන් කැඳවන ලෙස උපදෙස් දී තිබුණි.

ඒ අනුව, නැවත වරක් අලුතින් 2022 ජූනි 01 දින මිල ගණන් ආයතන 05 කින් කැඳවන ලදුව ටෙන්ඩර් පත් විවෘත කිරීම 2022 ජූනි 03 සිදු කරන ලද අතර, ආයතන 03 කින් මිල ගණන් ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

මෙම මිල ගණන් තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුව වෙත ඉදිරිපත් කර TEC වාර්තා 2022 ජූනි 08 ලබාගත් අතර එහිදී, අවම මිල ගණන් ඉදිරිපත් කර ඇති අබාන්ස් ආයතනය වෙතින් රු.129,628 + Vat මිලට TV යන්ත්‍ර දෙක මිලදී ගැනීමට නිර්දේශ කර ඇති බව දන්වා තිබුණි.

(ඇ) 107 උසාවි කාමරය සඳහා සාක්ෂි කුඩුවක් මිලදීගැනීමේ ප්‍රසම්පාදනයේදී 2022 මාර්තු 25 දින ලංසු එකක් පමණක් ලැබුණද, ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 7.12.2 ප්‍රකාරව වෙළඳපොළ වටිනාකම් අනුව සැසඳීමක් සිදුකර සැපයුම්කරු විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති වැට් රහිත මිල වන රු.132,000 ක ලංසු මිල සාධාරණද යන්න සලකා බලා නොතිබුණි.

රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව වෙතින් මීට ඉහත දී එනම් 2021 පෙබරවාරි 17 දින දැවවලින් නිපදවන සාක්ෂි කුඩුවක් රු.91,800 ක මුදලකට නිපදවා ගන්නා ලද අතර, එම මිල ගණන් සංසන්දනය කරමින් මෙවර ඉදිරිපත් කර ඇති රු.132,000 ක මුදල සාධාරණීයකරණය කරන ලද අතර, රාජ්‍ය දැව සංස්ථාවෙන් ඉදිරිපත් කර ඇති මිල ගණන්වලට නිපදවා ගැනීම සඳහා අනුමත කරන ලදී. ඒ අනුව, TEC හා DPC වාර්තා 2022 මැයි 05 දින පැවති කළමනාකරණ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කර අනුමැතිය ලබා ගෙන 2022 ජූනි 09 දින මිලදී ගැනුම් පත මගින් භාණ්ඩ ඇණවුම් කරන ලද බව දන්වා තිබුණි.

එක් ලංසුවක් පමණක් ලැබූ විට වර්තමාන වෙළඳපොළ වටිනාකම් අනුව සැසඳීමක් සිදුකර ලංසු මිල සාධාරණද යන්න සලකා බැලිය යුතුය.

(ඈ) නිලධාරීන් සඳහා නිල ඇඳුම් මිලදී ගැනීම සඳහා වූ ප්‍රසම්පාදනයේදී සැපයුම්කරුවන් තෝරා ගැනීමේදී අවම මිල සහිත සැපයුම්කරුවන් තෝරා නොගැනීම හා අවම මිල සහිත සැපයුම්කරුවන් තෝරා නොගැනීමට තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුව විසින් හේතු ඉදිරිපත් කර නොතිබීම හේතුවෙන් හා මණ්ඩලයට රු.82,000 ක අලාභයක් සිදු වී තිබුණි.

මිල ගණන් කැඳවීමේදී සැපයුම්කරුවන් විසින් ඒ ඒ මිල ගණන්වලට අනුව sample රෙදි කැබලි ඉදිරිපත් කල යුතුව ඇත. ටෙන්ඩර් විවෘත කිරීමෙන් පසුව ගැලපෙන රෙදි sample තෝරා ගැනීම මෙම කමිටුවලින් සිදු කරනු ලබයි. TEC වෙතින් එම කමිටු නිර්දේශ හා රෙදි sample පරීක්ෂා කර බලා තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු (TEC) වාර්තා සකස් කරනු ලබයි.

අවම මිල සහිත සැපයුම්කරුවන් තෝරා ගත යුතු අතර එසේ නොමැතිනම් එයට හේතු ඉදිරිපත් කල යුතු ය.

මෙහි දී සමහර අවස්ථාවලදී අවම මිල ගණන් ඉදිරිපත් කර ඇති සැපයුම්කරුවන්ගේ රෙදි sample අපගේ ආයතනයට නොගැලපෙන නිසා තේරීම්

කමිටුවෙන් සහ තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුව (TEC) වෙතින් අවම මිල ගණන් සැපයුම්කරුවන් තෝරා ගෙන ගැලපෙන රෙදි sample ඉදිරිපත් කර ඇති ආයතන තෝරා ගනු ලබන බව දන්වා තිබුණි.

(ඉ)ලිනන් අයිතම මිලදී ගැනීමේ ප්‍රසම්පාදනයේදී 2021 දෙසැම්බර් 21 දින ලක්සල ආයතනය මඟින් පමණක් මිල ගණන් එවා තිබූ අතර, ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 7.12.2 ප්‍රකාරව ලංසු එකක් පමණක් ලැබුණද, වෙළඳපොළ වටිනාකම් අනුව සැසඳීමක් සිදුකර සැපයුම්කරු විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති ලිනන් අයිතම 05 කට අදාළ වැට් රහිත මිල වන රු.153,840 ක ලංසු මිල සාධාරණද යන්න සලකා බලා නොතිබුණි.

ලක්සල වෙතින් ඉදිරිපත් කර තිබූ සාම්පල තාක්ෂණ ඇගයීම් කමිටුව වෙතින් පරීක්ෂා කිරීමේදී ගරු විනිසුරුතුමන්ලා වෙත ලබා දිය හැකි මට්ටමේ උසස් තත්වයෙන් පිලියෙල කර තිබූ ලක්සල ආයතනයේ සාම්පල තෝරා ගන්නා ලදී. ඔබ විසින් නිරීක්ෂණය කර ඇති පරිදි එවකට වෙළඳපොළ වටිනාකම් අනුව සැසඳීමක් සිදු කිරීමට අවස්ථාවක් ලැබී නොමැති බව කාරුණිකව දන්වන අතර මින් ඉදිරියේදී රජයේ ආයතනයක් වෙතින් මිලදී ගනු ලැබුවද ඔබගේ උපදෙස් පරිදි වෙළඳපොළ වටිනාකම් අනුව මිල සාධාරණද යන්න සොයා බැලීමට කටයුතු කරන බව දන්වා තිබුණි.

එක් ලංසුවක් පමණක් ලැබූ විට වෙළඳපොළ වටිනාකම් අනුව සැසඳීමක් සිදුකර ලංසු මිල සාධාරණද යන්න සලකා බැලිය යුතුය.

(ඊ) ලක්සල ආයතනය වෙත 2022 අප්‍රේල් 10 දිනට පෙර භාණ්ඩ මණ්ඩලය වෙත ලබාදෙන ලෙස ප්‍රතිග්‍රහණ ලිපියෙහි දක්වා තිබුණි. නමුත් රු.88,000 ක් වටිනා අයිතම එකක් 2022 ජූනි 01 දින ලැබී තිබූ අතර එහි කාල ප්‍රමාදය මාස 01 දින 20 ක් වන අතර, රු.65,040 ක් වටිනා අයිතම 04 ක් 2022 සැප්තැම්බර් 29 දින දින ලැබී තිබූ අතර එය ප්‍රතිග්‍රහණ ලිපියේ සිට දින සිට මාස 06 ක කාල ප්‍රමාදයක් විය.

ලක්සල ආයතනය වෙත අණවුම් කරන ලද භාණ්ඩ ඔවුන් විසින් නියමිත පරිදි සැපයීම සිදු නොකල නිසා හස්ත කර්මාන්ත මණ්ඩලය කළමනාකාරතුමාට ලිඛිතව දැනුම් දීම සිදු කලද ඒ සඳහා ප්‍රතිචාරයක් නොවූ හෙයින් ලක්සල සහාපතිතුමා වෙතද 2022 අගෝස්තු 16 දින ලිඛිතව වාර්තා කිරීමෙන් පසුව එම අයිතම අප වෙත ලබා දෙන ලද බව දන්වා තිබුණි.

කාල ප්‍රමාදයකින් තොරව ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදු කළ යුතුය.

ලිනන් අයිතම කොටසක් 2022 ජූනි 01 දින සැපයූ අතර එම අයිතමයන්හි අත්පිස්නා 24විවිධ වර්ණයන්ගෙන් යුක්ත විම නිසා එම අත්පිස්නා භාරගැනීම ප්‍රතික්ෂේප කල අතර එම වර්ගවල අත්පිස්නා වෙනුවට අප විසින් ඇණවුම් කල අඩ සුදු පැහැයට (Off White) ආසන්න ලා පැහැති වර්ණයකින් යුත් අත්පිස්නා අවසන් වශයෙන් ලබාගත් බව දන්වා තිබුණි.

(උ)වානේ ලොකර් 02 ක් මිලදී ගැනීමේ ප්‍රසම්පාදනයේ දී 2022 මැයි 09 දින ප්‍රතිග්‍රහණ ලිපිය යවා ඇති නමුත් 2022 මැයි 20 දිනැති ලිපිය මඟින් EnexAgencies Group (pvt) ltd ආයතනය පවසා

නැවත වරක් ටෙන්ඩර් පත් සකස් කර ආයතන පහකින් 2022 අගෝස්තු 08 දින ලියාපදිංචි තැපෑල මගින් ටෙන්ඩර් කැඳවන ලදුව, ටෙන්ඩර් පත් විවෘත කිරීම, 2022 අගෝස්තු 24 දින ටෙන්ඩර් පත් විවෘත කිරීමේදී ආයතන 02කින්

ලංසු වලංගු කාලය පිළිබඳ සැලකිල්ලට ගෙන කාල ප්‍රමාදයකින් තොරව ප්‍රසම්පාදන කටයුතු කළ යුතුය.

ඇත්තේ ලංසු මිලට භාණ්ඩ ලබා දිය නොහැකි බවයි. මණ්ඩලය විසින් 2022 අගෝස්තු 08 දින නැවත මිල ගණන් කැඳවා තිබුණි. නමුත් 2022 පෙබරවාරි 19 වැනි දින EnexAgencies Group (pvt) ltd මිල ගණන් එවා ඇති අතර , එහි සඳහන් පරිදි ලංසු වලංගු කාලය දින 60 ක් වේ. එම ආයතනයට ප්‍රතිග්‍රහණ ලිපිය යවා ඇත්තේ 2022 මැයි 09 දිනවන අතර ඒ වන විට වලංගු කාලය ඉකුත් වී නොතිබුණි. තවද, දෙවන වර මිල කැඳවීමේදී ද රු.181,600ක් වූ අවම මිල ඉදිරිපත් කළ Enex Group (pvt) ltd ආයතනය තෝරාගෙන තිබූ අතර, ප්‍රසම්පාදන කටයුතු වල සිදු වූ ප්‍රමාදය හා ලංසු වලංගුකාලය දින 60 ඉකුත්ව නොතිබියදී නැවත මිල ගණන් කැඳවීම හේතුවෙන් මණ්ඩලයට රු.60,040 ක අලාභයක් සිදු වී තිබුණි.

පමණක් මිල ගණන් ඉදිරිපත් කර තිබුණි තවද, TEC වාර්තා 2022 සැප්තැම්බර් 16වෙනි දින පැවැති DPC වෙත ඉදිරිපත් කළ අතර, DPC වෙතින් Enex Group (Pvt) Ltd වෙතින් රු + 181,600.VAT මුදලකට මෙම Locker දෙක මිලදී ගැනීම අනුමත කරන ලද බව දන්වා තිබුණි.

(ඌ) රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 6.3.6 හි සඳහන් ලංසු විවෘත කිරීමේ ආකෘති පත්‍රයෙහි Observation of each bid යන කොටස සෑම ප්‍රසම්පාදනයකදීම සම්පූර්ණ කර නොතිබුණි.

ජාතික විගණන කාර්යාලය විසින් මීට ඉහත දී ලබා දී තිබූ උපදෙස් මත එවක පටන් ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 6.3.6 හි සඳහන් ලංසු විවෘත කිරීමේ ආකෘති පත්‍රයේ Observation of each bid කොටස සෑම ප්‍රසම්පාදනයකදීම සම්පූර්ණ කිරීමට කටයුතු කර ඇති බව දන්වා තිබුණි.

ලංසු විවෘත කිරීමේ ආකෘති පත්‍ර නිවැරදිව සම්පූර්ණ කළ යුතුය.

(එ) 2022 වර්ෂයේදී මිලදී ගන්නා ලද රු.1,398,565ක් වටිනා භාණ්ඩ 03 ක් 2022 වර්ෂයේ ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මට ඇතුළත් කර නොතිබුණි.

2022 වර්ෂයේ මිලදී ගන්නා ලද භාණ්ඩ අතර අදාළ පරිසරණකය (Computer for Internal Auditor) 2022 වර්ෂයේ සංශෝධිත ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මට (Revised Procurement Plan – 2022) ඇතුළත් කර ඇති අතර ,Linen items සහ Staff uniform ඇතුළත් කර නොමැත්තේ මූලධන වියදමක් නොවන නිසා බව දන්වා තිබුණි.

ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මට අනුව කටයුතු කළ යුතුය.

(ඒ) ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 6.3.3 ප්‍රකාරව ප්‍රසම්පාදන කමිටුව විසින් අදාළ ප්‍රසම්පාදන සඳහා ලංසු විවෘත කිරීමේ කමිටුවක් පත් කළ යුතු නමුත්, වායු සමීකරණ සවි කිරීම (04 සහ 05 මහල) සඳහා වූ ප්‍රසම්පාදන ලිපිගොනුවෙහි අදාළ ලංසු විවෘත කිරීමේ කමිටුවක්

පිළිතුරු ලබා දී නොමැත

ලංසු ඇගයීමේ වාර්තා ගොනුවට ඇතුළත් කළ යුතුය.

පත් කිරීම හෝ ලංසු විවෘත කිරීමට අදාළ කිසිදු වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

**3.3 මානව සම්පත් කළමනාකරණය**

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>මණ්ඩලයෙහි අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය 180 ක් වුවද, 2022 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට තනතුරු 08 ක සේවකයින් 40 ක උනන්දුවක් පැවතුණි. ඒ අනුව මණ්ඩලයෙහි කාර්යමණ්ඩලය වර්තමාන තත්ත්වයට අනුව සකස් කර ගැනීමට හෝ අනුමත තනතුරු සම්පූර්ණ කර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.</p>	<p>අප ආයතනයේ අනුමත කාර්යමණ්ඩලය 180 ක් වන අතර මේ වන විට පුරප්පාඩු 40 කට අධිකව පවතී. 2022 වර්ෂය පුරා පුරප්පාඩු වූ තනතුරු බඳවා ගැනීමට මූලික කටයුතු අප ආයතන මට්ටමින් සිදු කළද ඒ සඳහා අදාළ අනුමැතීන් රේඛීය අමාත්‍යාංශයෙන් හා ජාතික අයවැය දෙපාර්තමේන්තුවෙන් නොලැබිණි. ඒ සම්බන්ධයෙන් දීර්ඝ වශයෙන් හුවමාරු වූ ලිපි හා වක්‍රලේඛවල පිටපත් 2023 අප්‍රේල් 04 දිනැතිව SCCBM/IA/09/03/2022 අංකදරන යොමු ලිපියෙන් ඔබ වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත.</p> <p>මේ වන විට පුරප්පාඩු වූ තනතුරුවලින් නඩත්තු නිලධාරී (විදුලි), නඩත්තු නිලධාරී (වායුසම්කරණ, ජල සම්පාදන හා මෙහෙයුම්) තනතුරු සඳහා බඳවා ගැනීමේ කටයුතු සිදුකෙරෙමින් පවතින අතර ඒ අනුව ලැබී ඇති අයදුම්පත් ඇගයීමේ කටයුතු සිදුවේ.</p> <p>සමස්තයක් ලෙස ගත් කල පුරප්පාඩු ඇති වූ විගස අප විසින් ඒ සම්බන්ධයෙන් ඉල්ලීම් කළද පවතින වක්‍රලේඛ හා ප්‍රතිපත්තිමය තීරණ මත බඳවා ගැනීම් සම්බන්ධ කටයුතු ආයතන මට්ටමේ පාලනයෙන් බැහැරව පවතින බව දන්වා තිබුණි.</p>	<p>පුරප්පාඩු තනතුරු සම්පූර්ණ කර ගැනීමට නොපමාව කටයුතු කළ යුතු ය.</p>

**4. ගිණුම් කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය**

**4.1 සංයුක්ත සැලැස්ම**

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති අංක 01/2021 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ (පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය) ඡේද අංක 2.3 හි උපලේඛන I පරිදි උපායමාර්ගික</p>	<p>2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති අංක 01/2021 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍ර ලේඛනයේ ඡේද 2.3 හි උපලේඛන I ප්‍රකාරව වර්ෂ 05 ක් සඳහා උපායමාර්ගික සැලැස්මක් මේ වන තෙක් අප ආයතනය</p>	<p>වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව උපායමාර්ගික සැලැස්මක් පිළියෙල කිරීමට කටයුතු කළ යුතු ය.</p>



සැලැස්මක් පිළියෙල කිරීමට මණ්ඩලය කටයුතු කර නොතිබුණි.

විසින් පිළියෙල කර නැත. උපරිමාධිකරණ සංකීර්ණ කළමනාකරණ මණ්ඩලය පිහිටුවීමේ අරමුණ වන්නේ උපරිමාධිකරණ සංකීර්ණය සහ එහි ගොඩනැගිලි පරිපාලනය කිරීම, කළමනාකරණය කිරීම සහ නඩත්තු කිරීම හා සංකීර්ණයේ සහ එහි ගොඩනැගිලි වල ඇති පහසුකම් වැඩි කිරීම සඳහා අවශ්‍ය විය හැකි පරිදි ඊට අලුතින් කොටස් එකතු කිරීම, වෙනස් කිරීම සහ ඒවා වැඩි දියුණු කිරීම වේ. එම පරමාර්ථ ඉටු කිරීමේ දී බොහෝ අවශ්‍යතා වසර 05 ක් සඳහා කල්තියා පුරෝකථනය කිරීම ප්‍රායෝගිකව අපහසුවන බැවින් උපායමාර්ගික සැලැස්මක් පිළියෙල කිරීම හා ඊට අනුකූලව කටයුතු කිරීම අසීරු වේ. තවද, උපරිමාධිකරණ සංකීර්ණ ගොඩනැගිල්ල වීන සමූහාණ්ඩුවේ පරිත්‍යාගයක් වන බැවින් එහි නවීකරණ කටයුතු අධිකරණ අමාත්‍යාංශයේ මෙහෙයවීම යටතේ වීන සමූහාණ්ඩුව විසින්ම සිදු කෙරෙන බවද දන්වා සිටිමි. ඒ අනුව මෙම කාලසීමා තුළ එම නවීකරණ කටයුතු සිදුවෙමින් පවතී.

**4.2 වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම**

**විගණන නිරීක්ෂණය**

2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති අංක 01/2021 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වකුලේඛයේ (පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය) ඡේද අංක 2.3 හි උපලේඛන I හි 2 වන ඡේදය ප්‍රකාරව ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා සම්පූර්ණ කළ යුතු උපායමාර්ග, නිශ්චිත ක්‍රියාකාරකම් සහ එම ක්‍රියාකාරකම් සිදු කිරීමේ වගකීමට බැඳෙන පුද්ගලයින් සහ අපේක්ෂිත මූල්‍ය ඇස්තමේන්තු සඳහා කාල රාමුවක් සහිතව අදාළ නිලධාරීන් නිශ්චිතව සඳහන් කර නොතිබුණි.

**කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම**

2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති අංක 01/2021 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වකුලේඛයේ ඡේද 2.3 හි උපලේඛන I ප්‍රකාරව ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම මුදල් වර්ෂය ආරම්භ වීමට දින 15කට පෙර පිළියෙල කළයුතු වුව ද, රේඛීය අමාත්‍යාංශයෙන් අපගේ ආයතනයට වෙන් කරන ලද ප්‍රතිපාදනය දන්වන ලද්දේ ද 2021 දෙසැම්බර් 20 දිනදීය. එම ප්‍රතිපාදනයට අනුව 2022 වර්ෂයට අදාළ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම 2022 ජනවාරි 03 දින ලේකම් තුමා වෙත නිශ්චිත ක්‍රියාකාරකම් හා එම ක්‍රියාකාරකම් සිදු කිරීමේ වගකීමට බැඳෙන පුද්ගලයින් සහ අපේක්ෂිත මූල්‍ය ඇස්තමේන්තු සඳහා කාලරාමුවක් සහිතව පිළියෙල කර තිබූ බව දන්වා තිබුණි.

**නිර්දේශය**

වකුලේඛය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු ය.

4.3 අයවැය පාලනය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) 2022 වර්ෂයේ අයවැය අනුව අයවැයගත ආදායම රු.22,055,000 ක් වුව ද, ත්‍යා ආදායම රු.16,948,589 ක් වූයෙන් රු.5,106,411 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය. අයවැයගත ආදායමට වඩා ත්‍යා ආදායම සියයට 23 කින් පහළ ගොස් ඇති අතර අපේක්ෂිත ඉලක්කය කරා ළඟා වීමට මණ්ඩලයට නොහැකි වී තිබුණි.</p>	<p>2022 වර්ෂයේ අයවැය අනුව අයවැයගත ආදායම රු 22,055,000 ක් අපේක්ෂා කළද සත්‍ය වශයෙන් 2022 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට ළඟා කර ගත හැකි ආදායම වූයේ රු.16,948,589 ක් පමණි. උපරිමාධිකරණ සංකීර්ණය විසින් ආරක්ෂක සේවා සපයන ශ්‍රී ලංකා නීතිඥවරුන් පුහුණු කිරීමේ ආයතනය හා නීති කෙටුම්පත් ආයතනය විසින් අපේක්ෂා කළ පරිදි ආරක්ෂක සේවා ගාස්තු ගෙවීම ප්‍රමාද වීම හේතුවක් වූ අතර 211 ස්ථිර ත්‍රිපුද්ගල මහාධිකරණයෙන් ද ලැබිය යුතු කුලී මුදල්, ප්‍රතිපාදන නොමැති වීම හේතුවෙන් ලැබීම ප්‍රමාද වීම හේතුවෙන් අපේක්ෂා කළ ආදායම ළඟා කර ගත නොහැකි බව දන්වා තිබුණි.</p>	<p>අයවැයගත ආදායම ළඟා කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතු ය.</p>
<p>(ආ) 2022 වර්ෂයේදී දරන ලද පුනරාවර්තන වියදම් අතුරින් වියදම් වර්ග 06 ක් සඳහා අයවැය ගත වියදම රු.115,878,000 ක් වුව ද, ත්‍යා වියදම රු.129,722,866 ක් වූයෙන් අයවැය ගත වියදම ඉක්මවා රු.13,844,866 ක් වැය කර තිබුණි.</p>	<p>මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් වෙන් කරන ලද ප්‍රතිපාදන සඳහා පිළියෙල කළ අයවැය ඇස්තමේන්තුවේ එම වර්ෂයට අදාළ මුදලින් ගෙවූ වියදම් පමණක් සටහන් වේ. විගණන විමසුමේ සඳහන් පරිදි අයවැයගත වියදමට වඩා සත්‍ය වියදමක් එහි නොපෙන්වන බව දන්වා තිබුණි.</p>	<p>අයවැයගත වියදමට නොඉක්මවා වියදම් දැරීමට කටයුතු කළ යුතු ය.</p>
<p>(ඇ) 2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති අංක 01/2021 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ (පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය) ඡේද අංක 2.3 හි උපලේඛන I හි 3 ප්‍රකාරව ප්‍රධාන අයවැය ලේඛනයට ඇතුළත් විය යුතු පුරෝකථනය කරන ලද ආදායම් ප්‍රකාශනය, පුරෝකථනය කරන ලද මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය හා පුරෝකථනය කරන ලද මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය ඇතුළත් කර නොතිබුණි.</p>	<p>මේ පිළිබඳව සොයා බලා වක්‍රලේඛය අනුව ඉදිරි කටයුතු කිරීමට කටයුතු කරන බව දන්වා තිබුණි.</p>	<p>වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු ය.</p>